

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΒΕΛΙΓΡΑΔΙ**

Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων

Strahinjica Bana 76, 11000 Belgrade

Τηλ.: +381 11 322-23-38, +381 11 323-15-77

Fax: +381 11 324-92-15

[e-mail:ecocom-belgrade@mfa.gr](mailto:ecocom-belgrade@mfa.gr)

*Δελτίο οικονομικών - επιχειρηματικών εξελίξεων
Μαΐου 2018*

- **Επίσκεψη Προέδρου Σερβίας στην Τουρκία.** 6 Μαΐου- Ο Πρόεδρος της Σερβίας Αλεξάνταρ Βούτσιτς κάλεσε τις τουρκικές εταιρείες να συνεχίσουν να επενδύουν Σερβία. "Το μεγαλύτερο μέρος αυτού που επιτύχαμε, οφείλεται στην τεράστια προσπάθεια του προέδρου Ερντογάν, δήλωσε ο κ. Βούτσιτς κατά τις εργασίες του Τουρκο-Σερβικού Επιχειρηματικού Φόρουμ. Ο κ. Βούτσιτς δήλωσε επίσης ότι η Σερβία και η Τουρκία έχουν αυξήσει τις εμπορικές τους σχέσεις και ότι ο Ερντογάν είχε θέσει το φιλόδοξο έργο της περαιτέρω αύξησης των τουρκικών επενδύσεων στη Σερβία. Κατά τη διάρκεια του ίδιου επιχειρηματικού φόρουμ στην Κωνσταντινούπολη στις 6 Μαΐου, η Υπουργός Κατασκευών, Μεταφορών και Υποδομών κα Ζόρανα Μιχαΐλοβιτς υπέγραψε μνημόνιο Συνεργασίας με την τουρκική κατασκευαστική εταιρεία Tasyari, που αφορά στην κατασκευή αυτοκινητόδρομου από το Βελιγράδι στο Σεράγεβο. Βάσει αυτού του μνημονίου, η τουρκική εταιρεία θα πρέπει να εκπονήσει σχέδια τεχνικών και οικονομικών προτάσεων για πολλά έργα υποδομής στη Σερβία.

- Στα τέλη Μαρτίου, το **δημόσιο χρέος της Σερβίας** ανήλθε σε περίπου 23,72 δισ. ευρώ, αντιπροσωπεύοντας περίπου το 59% του ΑΕΠ, ανέφερε το υπουργείο Οικονομικών.

- Σύμφωνα με **πρόσφατες εκτιμήσεις του οίκου Fitch** (BMI Research), η ανάπτυξη στη Σερβία θα επιταχυνθεί τα επόμενα έτη. Πιο συγκεκριμένα, τα κύρια στοιχεία της έκθεσης του οίκου Fitch για τη Σερβία, είναι τα εξής:

- *Υστερα από μια επιβράδυνση το 2017, η ανάπτυξη θα επανέλθει τα επόμενα χρόνια.*
- *Η ιδιωτική κατανάλωση θα αυξηθεί υποβοηθούμενη από τη μείωση της ανεργίας, την αύξηση των μισθών και το χαμηλό πληθωρισμό.*
- *Οι επενδύσεις θα υποστηριχθούν από τα χαμηλά επιτόκια, τον αναβαθμισμένο τραπεζικό τομέα και τη βελτίωση του γενικότερου επιχειρηματικού περιβάλλοντος.*

- Η εξωτερική ζήτηση θα μειωθεί σχετικά, καθώς η ανάπτυξη στην ευρωζώνη υποχωρεί.

- Σύμφωνα με την έκθεση η Σερβία αποτελεί έναν ιδιαίτερα ελκυστικό προορισμό για άμεσες ξένες επενδύσεις (FDI) χάρη στις ευρείες κλίμακας μεταρρυθμίσεις που συνδέονται με την προ-ενταξιακή πορεία της χώρας στην ΕΕ.

- Η χώρα προσφέρει μια στρατηγικά τοποθετημένη και διαφοροποιημένη οικονομία με ελκυστικές επενδυτικές ευκαιρίες, κυρίως στη μεταποιητική βιομηχανία, στην τεχνολογία, στον αγροτικό τομέα καθώς και στην παροχή επιχειρηματικών υπηρεσιών.

- Σε πρόσφατη **έκθεση της Παγκοσμίας Τράπεζας** επιβεβαιώνεται η πρόβλεψη για οικονομική ανάπτυξη της Σερβίας στο 3,0% το 2018, λόγω των αυξημένων επενδύσεων. Η ανάπτυξη στη Σερβία το 2017 έφθασε το 1,9%, ενώ αναμένεται να επιταχυνθεί μεσοπρόθεσμα, συμβάλλοντας έτσι στην ανάκαμψη της αγοράς εργασίας και στη μείωση της φτώχειας. Ειδικότερα, όπως σημειώνεται όπως στην Έκθεση : "*Η ανάπτυξη αναμένεται να οδηγήσει σε αύξηση των επενδύσεων, που θα τονώσει τις μεταρρυθμίσεις για τη βελτίωση του επιχειρηματικού κλίματος και την ανάκαμψη της κατανάλωσης (καθώς το πρόγραμμα δημοσιονομικής εξυγίανσης σταδιακά λήγει και οι μισθοί του ιδιωτικού τομέα συνεχίζουν να αυξάνονται)*". Η ανάπτυξη, σύμφωνα με την Παγκόσμια Τράπεζα, προβλέπεται να είναι γύρω στο 3-4% μεσοπρόθεσμα, φθάνοντας περίπου το 3,5% το 2019 και το 4,0% το 2020. Με την οικονομική ανάπτυξη και τη βελτίωση της αγοράς εργασίας, η φτώχεια αναμένεται να συνεχίσει τη σταδιακή μείωση της. Ως κίνδυνος για την ανάπτυξη, επισημαίνεται ότι η σερβική οικονομία είναι ιδιαίτερα ευάλωτη σε γεγονότα που σχετίζονται με την αλλαγή του κλίματος, όπως η ξηρασία, ο βαρύς χειμώνας και οι πλημμύρες, ανέφερε η Παγκόσμια Τράπεζα. Επιπλέον, η τράπεζα σημείωσε ότι η ταχύτερη ανάπτυξη απαιτεί περαιτέρω προσπάθειες για την εφαρμογή των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων στη δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση, στη χρηματοδότηση της υγείας · στην ιδιωτικοποίηση των υπολοίπων κρατικών μεριδίων στις κρατικές επιχειρήσεις καθώς και στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

- **Στατιστικά στοιχεία βιομηχανικής παραγωγής Σερβίας (Μάρτιος 2018)**

Σύμφωνα με στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας, η βιομηχανική παραγωγή στη Σερβία αυξήθηκε το Μάρτιο του 2018 σε σύγκριση με το Μάρτιο του 2017 κατά 4,1%, ενώ σε σχέση με το μέσο όρο του 2017, σημειώθηκε αύξηση κατά 6,8%. Κατά το πρώτο τρίμηνο του 2018, σε σχέση με την ίδια περίοδο του 2017, η βιομηχανική παραγωγή και η μεταποίηση αυξήθηκαν κατά 5,9% και 5,0% αντίστοιχα . Οι δε αυξητικές τάσεις ανά τομέα διαμορφώθηκαν το Μάρτιο του 2018 σε σύγκριση με το Μάρτιο του 2017 ως εξής: ο τομέας παροχής ηλεκτρικής ενέργειας, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού παρουσίασε αύξηση 21,6% , ο τομέας εξόρυξης - αύξηση 9,2%, ο τομέας μεταποίησης - παρέμεινε στο ίδιο επίπεδο, ο τομέας ενέργειας κατά 16,0%, τα διαρκή καταναλωτικά αγαθά, κατά 2,2%, και τα ενδιάμεσα προϊόντα, χωρίς ενέργεια, κατά 1,0%. Αντίθετα πτώση σημειώθηκε για τα κεφαλαιουχικά αγαθά, κατά 4,5% και τα μη διαρκή καταναλωτικά αγαθά, κατά 0,4%. Η μεγαλύτερη αύξηση της βιομηχανικής παραγωγής το Μάρτιο του 2018 σε σύγκριση με το Μάρτιο του 2017 παρατηρήθηκε : α) στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, β) στην εξόρυξη άνθρακα και λιγνίτη, γ) στην παραγωγή χημικών και χημικών προϊόντων και δ) στην παραγωγή μηχανημάτων και εξοπλισμού. Τέλος, η παραγωγή στις μικρές επιχειρήσεις (αριθμός εργαζομένων κάτω των 50 ατόμων) αυξήθηκε κατά 6,8% το Μάρτιο του 2018 σε σύγκριση με το μέσο όρο του 2017 ενώ η παραγωγή στη μεταποιητική βιομηχανία αυξήθηκε κατά 4,7%.

- **85^η Διεθνής Έκθεση Αγροτικής Ανάπτυξης στο Novi Sad (15- 21 Μαΐου).** Η εν λόγω Έκθεση είναι η μεγαλύτερη του είδους στα Βαλκάνια και μια από τις μεγαλύτερες γεωργικές εκθέσεις στην Ευρώπη. Μεταξύ άλλων συμμετέχουν 20 κορυφαίες κινεζικές εταιρείες καθώς και εταιρείες από την Αυστρία, τη Βοσνία και Ερζεγοβίνη, το Μαυροβούνιο, την Ολλανδία, την Ιταλία, το Ισραήλ, την Ουγγαρία και την Ισπανία. Η συμμετοχή σύμφωνα με τα στοιχεία είναι αυξημένη

κατά 10% σε σύγκριση με το 2017. Πιο συγκεκριμένα, συμμετέχουν συνολικά 1.500 εκθέτες, η πλειοψηφία των οποίων από το εξωτερικό. Την έναρξη της Έκθεσης καλωσόρισε ο κ. Μπράνισλαβ Νεντιμόβιτς, Υπουργός Γεωργίας, Δασολογίας και Διαχείρισης Υδάτων της Σερβίας. Τιμώμενη χώρα είναι η Γαλλία η οποία συμμετέχει με πολυάριθμες εταιρείες, παραγωγούς αγροτικών προϊόντων, τράπεζες ενώ θα διοργανώσει και ειδικά σεμινάρια. Επίσης, συμμετέχουν είκοσι ιταλικές εταιρείες στον κλάδο των αγροτικών επιχειρήσεων και των γεωργικών μηχανημάτων. Ο κ. Νεντιμόβιτς δήλωσε ότι η έκθεση έχει γίνει πλέον θεσμός, τονίζοντας ότι : *"Αυτό είναι ένα μέρος όπου οι άνθρωποι μπορούν να ενημερωθούν για τις τελευταίες τεχνολογίες, ενώ ο επιχειρηματίας μπορεί να επιδιώξει επιχειρηματικές συμφωνίες για να συνδεθεί καλύτερα με τους συναδέλφους τους, όχι μόνο στην περιοχή, αλλά και από πολλές χώρες σε όλο τον κόσμο"*. Υποσχέθηκε ότι η σερβική κυβέρνηση θα εργαστεί για τη βελτίωση της αγροτικής βιομηχανίας, αυξάνοντας τις επιδοτήσεις για τους αγρότες τους οποίους κάλεσε να υποβάλουν αίτηση για τη χρηματοδότηση του σχεδίου IPARD της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Στην έκθεση, ο κ. Νεντιμόβιτς υπέγραψε μνημόνιο συμφωνίας με τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα σχετικά με την ασφάλεια των τροφίμων. Από ελληνικής πλευράς και σύμφωνα με τον κατάλογο των εκθετών συμμετείχαν τρεις ελληνικές εταιρείες AGRILIP, FITOTECHNIKI και INA PLASTICS.

• **Εβδομάδα Ενέργειας (Βελιγράδι, 21-25/05/2018).** Την έναρξη των εργασιών καλωσόρισε ο Υπουργός Περιβάλλοντος της Σερβίας κ. *Trivan*. Η εν λόγω Διάσκεψη (και η Εβδομάδα Ενέργειας) διοργανώνεται από το CEDEF (Κεντρικό Ευρωπαϊκό Φόρουμ Ανάπτυξης). Ο Υπουργός κ. *Trivan*, παρουσίασε τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής στην αύξηση των πλημμύρων, την άνοδο της θερμοκρασίας και την αποδάσωση. Τόνισε επίσης τη σημασία της δασοκομίας και την ανάγκη καλύτερης διαχείρισης των αποβλήτων. Ανέφερε ότι ο νέος νόμος για την κλιματική αλλαγή στη Σερβία θα εγκριθεί μέχρι το τέλος του έτους. Μεταξύ άλλων παρουσιάστηκαν από τον Καθηγητή Δρ. *Vladimir Marinkovic* και τον κ. *Zoran Predic* (Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Περιβάλλοντος) συνοπτικά οι δραστηριότητες του Υπουργείου Μεταλλείων και Ενέργειας της Δημοκρατίας της

Σερβίας κυρίως σε ότι αφορά την ενεργειακή απόδοση. Ο Δρ Marinkovic σημείωσε ότι η πορεία προς την πράσινη ενέργεια είναι δύσκολη για μια φτωχή χώρα ενώ το μέλος του Συμβουλίου της Υπηρεσίας Ενέργειας κ. Markovic σημείωσε την ανάγκη εξοικείωσης των συμμετεχόντων με την ηλιακή ενέργεια, την αύξηση της απόδοσης των φωτοβολταϊκών πάνελ, καθώς και την τεράστια πτώση των τιμών τους. Ο κ. Nenad Vukonic, ειδικός σε θέματα ενέργειας και επενδύσεων, μίλησε για τα συμφέροντα στον τομέα της ενέργειας ενώ η κα. Buchugona (επικεφαλής της ΕΤΑΑ-EBRD, Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης, στη Σερβία) μίλησε για τη μετάβαση στην πράσινη οικονομία και τα «πράσινα εργαλεία» ανάπτυξης επιχειρήσεων. Επίσης, όπως ανακοίνωσε ο κ. Savo Bezmerenic (εκτελεστικός διευθυντής για την τεχνική λειτουργία της παραγωγής ενέργειας στην ESA), τρεις υδροηλεκτρικοί σταθμοί Ηλεκτρικής Ενέργειας στο Uzice, στο Priboj και στο Prijerolje, θα τεθούν σε λειτουργία μέσα στον επόμενο μήνα. Το έργο χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (ΕΤΑΑ).

- Η Π/Θ κα *Brnabic* ανακοίνωσε την έναρξη εργασιών κατασκευής (νωρίτερα από την προκαθορισμένη ημερομηνία) του αγωγού αερίου Νις-Σόφια.

- **Εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ) υπέγραψαν στην έδρα της τράπεζας στο Λουξεμβούργο στις 29 Μαΐου συμφωνία για ένα δάνειο ύψους 80 εκατ. Ευρώ** για την κατασκευή νέου δρόμου μήκους 30 χιλιομέτρων μεταξύ του Pec και του Kijeno στο Κοσσυφοπέδιο, ανακοίνωσε η ΕΤΕπ. Επικεφαλής της συνεδρίασης της 29ης Μαΐου, ήταν ο αντιπρόεδρος της ΕΤΕπ Dario Scannapieco, ο οποίος είναι υπεύθυνος για τα Δυτικά Βαλκάνια. Το δάνειο είναι το μεγαλύτερο που έχει πάρει το Κοσσυφοπέδιο από ένα διεθνές χρηματοπιστωτικό ίδρυμα, ενώ μαζί με αυτό θα δοθεί και δώρο ύψους 3,2 εκατομμυρίων ευρώ στο πλαίσιο του Επενδυτικού πλαισίου για τα Δυτικά Βαλκάνια και ένα Δάνειο ύψους 1 εκατ. Ευρώ στο πλαίσιο του οικονομικού σχεδίου της ΕΤΕπ Πρωτοβουλία ανθεκτικότητας, η οποία θα υποστηρίξει την προετοιμασία και εκτέλεση του έργου.